

ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ” ГРАД МОНТАНА

3400, ГР. МОНТАНА, БУЛ. ”ТРЕТИ МАРТ” № 23, тел.: 096 307 556;

e-mail: info-1201003@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ: /п/

Албена Иванова

Директор на I ОУ, Монтана

/Заповед № РД 15 – 64/06.10.2025 г./

ПЛАН

ЗА РАБОТА НА УЧИЛИЩЕН КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ

Съгласно заповед № РД 09-611/18.05.2012 за въвеждането на “Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище” от просветния министър Сергей Игнатов.

I. СЪСТАВ НА СЪВЕТА:

Училищен координационен съвет за противодействие на училищния тормоз е определен със заповед № РД 15 - 935/11.09.2025 г. г. на директора на I ОУ:

1. Ирена Христова Иванова – ЗДУД, председател
2. Десислава Валериева Герчева – училищен психолог, секретар
3. Надежда Николова Андреева – старши начален учител
4. Гергана Страхилова Николова – старши начален учител
5. Тодор Валентинов Тодоров – ръководител направление ИКТ
6. Лора Тодорова Иванова – ресурсен учител

II. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА МЕХАНИЗМА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА В УЧИЛИЩЕ

1. Предмет: Проучване и подпомагане психичното развитие и здраве на децата и юношите в системата на образованието, чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Единният механизъм за противодействие на тормоза е разработен от Министерството на образованието, младежта и науката с участието на МТСП, АСП, ДАЗД, МВР, ЦКБППМН и неправителствените организации – НМД, фондация „Стъпки за невидимите деца в Българи,” фондация „Асоциация Анимус”, Дружеството на психолозите в България и УНИЦЕФ.

2. Цели:

- Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвъртяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.
- Изграждане на умения и техники за справяне с различните форми на насилие;

3. Задачи:

- Да се ограничат проявите на тормоз и агресия между децата / учениците в училище.
- В извършването на този процес да се мобилизират и координират усилията на педагогическата и непедagogическа общност, на учениците, родителите и всички извънучилищни институции, организации и служби.
- Да се изгради система за превенция и интервенция в училище за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците и въведе защитна мрежа от правила за задълженията на всички по темата.

Основните признаци:

- обидни, заплашителни и подигравателни текстови съобщения по мобилен телефон, електронна поща, Skype или Facebook;
- разпространяване на материали, които уронват достойнството на детето или го унижават;
- снимането на детето с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видео в интернет или други канали без негово съгласие, на слухове, клюки и заплахи в социалните мрежи, крадене на самоличност и др.

4. Защитната мрежа.

Под защитна мрежа разбираме превенция на насилническо поведение, когато всеки поема своята част от общата отговорност; поставянето на ясни граници и изграждането на ценности, правила и процедури, които да не допускат тормоз. Изграждането на защитна мрежа предвижда дейности на няколко нива:

а/ на ниво клас – постигане на разбиране от децата какво точно е тормоз, до какво води това поведение и как се чувстват различните „участници”.

1. Изработване на правила на класа.
2. Избор на ученически актив на класа, който да участва в изработване на правилата на училището за противодействие на училищния тормоз.
3. Един път месечно в часа на класа да бъде дискутиран въпроса за тормоза под формата на дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит. Часовете да бъдат грижливо подготвени от класните ръководители.
4. Да бъдат използвани теми от учебното съдържание, които могат да се използват за работа и анализ по проблема насилие, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и институциите и т.н.
5. Провеждане на тематична родителска среща свързана с тормоза и запознаване на родителите с настоящата Програма и с правилата на класа.

б/ на ниво училище – Координационен съвет с помощта на кл. ръководители за справяне с тормоза в училище.

1. Обобщаване на всички предложения за правила на поведение и ценности, направени от класовете и формулиране на общоучилищни ценности и правила, които да бъдат част от училищната политика
2. Ежегодно актуализиране на училищния координационен съвет за справяне с насилието, в който да участват учители, ученическият съвет и представители на родителската общност.
3. Запознаване на всички учители, ученици и родители с Програмата за противодействие на училищния тормоз.

4. Договаряне на единен механизъм, включително разписани ясни отговорности, за реагиране при всяка проява на тормоз и насилие.

5. Промени в Правилника за дейността на училището, свързани с превенцията на тормоза и обсъждане с училищната общност.

6. Изработване на ясни правила за реакция при тормоз.

7. Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

8. Подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата, в които на етапа на оценка е установено, че се извършва тормоз.

9. Организиране на тренинг с учителите за справяне в критична ситуация.

10. Осигуряване на реални партньорства с външни на училището служби, организации и специалисти.

11. Водене на единен регистър за регистриране на ситуации на тормоз в училището.

12. Провеждане на тематични часове на класа по приложен график.

14. Системно уведомяване на родителите на ученици, с голям брой неизвинени отсъствия.

в/ дейности с родители – отношенията родители – учители комуникацията е насочена към взаимна оценка на работата, с временни елементи на сътрудничество. На родителските срещи да се обсъждат казуси, свързани с тормоза, да се научат родителите как да регистрират поведение на тормоз и насилие, как да комуникират с децата си без скрита агресия.

5. Основни стъпки за въвеждане на механизъм за противодействие на училищния тормоз

1. Разработване и въвеждане на превантивни мерки за предотвратяване и противодействие тормоза в училище.

1.1 Оценка/ осъзнаване на проблема:

- осъзнава ли се проблемът и какво се знае за него
- видове и форми на тормоз в училище
- честота на проява
- къде се случват /местата/
- кои са участниците

1.1.а. извършване на оценка чрез тест на фокус групи от учители, родители, ученици.

1.1.б. разработване на План за противодействие на училищния тормоз /превантивни мерки/ на база на оценката.

1.2. Дефилиране на елементите на училищната компетентност.

1.2.1. Създаване на училищен координационен съвет за справяне с насилието.

- функции
- делегирани отговорности – отговорност за планиране, проследяване и координиране.
- превантивни мерки
- планиране на три нива: класна стая /паралелка/; училище; общност.

2. Въвеждане на защитна мрежа /Правилник за задълженията на всички служители по темата, включване на родители, дежурства/.

2.1. Интервенции в ситуации на тормоз, според приетите правила.

2.2. Прекратяване на ситуация на тормоз.

2.3. Реакция спрямо детето, което е упражнило тормоз.

2.4. Реакция спрямо детето, което е обект на тормоз.

2.5. Реакция спрямо наблюдателите.

2.6. Училищна система за насочване към други служби.

2.6.1. Регистриране на ситуации на тормоз.

- 2.6.2. Кога и къде може да бъде подаден сигнал за дете в риск
- 2.7. Включване на родителите
 - 2.7.1. Уведомяване
 - 2.7.2. Разговор
 - 2.7.3. Насочване към специализирана институция
- 3. Ресурсна обезпеченост
 - 3.1. Дискусии и разговори с учителите
 - 3.2. Информационни материали

III. ЗАДЪЛЖЕНИЯ

1. Процедури за намеса и справяне с конкретна ситуация на тормоз и насилие между учениците.

По-голямата част от ситуациите на тормоз следва да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка.

- 1.1. Подобряване системата за дежурства с цел обхващане на местата, в които се извършва тормоз: класни стаи, коридори, тоалетни, училищен двор.
- 1.2. Подобряване системата за съобщаване на случай на тормоз:
 - Открито говорене по въпроса;
 - Генериране на конфиденциалността.

<i>Ниво на тормоз</i>	Отговор на училището
Ниско нарушаване на правилата	Прекратяване – изтъкване на нарушеното правило – налагане на съответната последица
Повтаряне на едни и същи нарушения на правилата	Протокол за тормоз – възстановяване на щетата, преценява се дали да се разговаря с родителите
Сериозно – злоупотребява със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на детето-жертва, така и на детето-извършител	Насочване на местната комисия за БППМН и полицията, ОЗД и община по силата на координационния механизъм: Протокол за тормоз – среща с родителите – възстановяване на щетата – включване на учениците в допълнителни програми

Първа стъпка: Прекратяване на ситуация на тормоз:

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

- В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени, да се прекрати физическият контакт между тях незабавно и да се уведоми класния ръководител.
 - Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това следва да се случи на по-късен етап.
- Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение.

Втора стъпка: Реакции спрямо детето, което е упражнило тормоз:

- Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата. Той се прилага от класния ръководител. Подходът за възстановяване на щетите изисква време и по-задълбочен разговор с детето. Важно е учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че се действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които цялото училище се придържа, а не за да бъде наказан. Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово решение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза.

Важно е класният ръководител изслушва детето. Не е желателно детето да се изслушва съвместно с потърпевщото дете. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време проследява поведението на децата и дава обратна връзка.

Трета стъпка: Реакции спрямо дете, което е обект на тормоз:

Работата с деца, които са обект на тормоз, е насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

- Класният ръководител говори с детето, по възможност още същия ден, за да разбере какво точно се е случило; Подчертава се поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;
- Класният ръководител наблюдава детето в следващите дни, за да се уверите как се чувства и при необходимост отново разговаря с него.

Четвърта стъпка: Реакции спрямо наблюдателите:

➤ Класният ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще;

- Класният ръководител насърчава учениците за грижа спрямо тормозеното дете.

2. Училищна система за регистриране на ситуация на тормоз и насочване към други служби

2.1. Регистриране на ситуации на тормоз:

- Създава се регистър на училището за регистриране на случаи на тормоз между учениците.

2.2. Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва от учителя, който я е наблюдавал с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция. Регистърът съдържа следните реквизити: „дата“, „кратко описание на всяка ситуация“, „участници“, „клас“, „предприети мерки“, „подпис“. Този регистър се съхранява на достъпно място от пом. директора в дирекцията. Класните ръководители следят вписаните в регистъра случаи и предприемат съответни мерки като взаимодействат с родителя на ученика, с учители.

2.3. В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие, Координационният съвет предлага на директора да бъде потърсено съдействие от страна на отдел

„Закрила на детето” Монтана, ДПС към РПУ – Монтана, МКБППМН, или подходящата институция, според ситуацията и индивидуалния случай.

2.4. Учениците и родителите им да бъдат информирани за специалистите, към които могат да се обърнат за помощ в случай на тормоз и агресия.

2.5. Всички работещи в училището, учениците и техните родители да се запознаят с ролята на единната телефонна линия – 116111.

2.6. Да се направи среща с представители на МКБППМН; ДПС към Областна дирекция на МВР, отдел “Закрила на детето” към РД “Социално подпомагане” с ученици и родители.

3. Правила и задължения на всички служители за противодействие на тормоза /директор, ЗДУД, учители, служители и работници/

Настоящите правила регламентират задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз. Те са част от превантивните дейности, които се предприемат на равнище училище.

Задължения на персонала на училището

3.1. Координационен съвет

- Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на равнище училище; • Обобщава резултатите от оценката на тормоза в началото и в края на учебната година и запознава заинтересованите страни с обобщените резултати;
- Обобщава предложенията на класовете и изготвя общоучилищни правила и ценности;
- Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз;
- Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата;
- Подпомага класните ръководители с материали и консултации, съдейства за организирането на периодични обучения на учителите по темата за насилието и тормоза

3.2. Класни ръководители

- В началото и в края на учебната година извършват оценка на тормоза между учениците в класа по методика, определена от Координационния съвет;
- Запознават учениците с процедурата за съобщаване на случаи на тормоз;
- Инициират приемането на правила и ценности на равнище клас, които поставят на видно място в класната стая;
- В плана на класа планират провеждането на дейности, свързани с формирането у учениците на нагласи и социални умения, недопускащи насилие;
- За всеки случай на насилие или тормоз попълват протокол, който предават на училищния психолог;
- Участват в работата на екипа, сформирани по конкретен случай на ученик от класа;
- Информират родителите в началото на всяка учебна година за Училищната политика за противодействие на тормоза, както и за приетите Единни правила за действие в случаи на тормоз сред учениците;
- Информират родителите при всяка проява на тормоз, в които детето им е участник и за предприетите от училището мерки

3.3. Всички учители

- Включват темата за насилието и тормоза в учебни единици, при които това е възможно; • Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ;
- Познават и използват установената система за информиране и съобщаване за случаи на тормоз между учениците;

- Следят спазването на приетите правила за добро поведение в училище.

3.4. Дежурни учители

- Стриктно спазват утвърдения от директора график за дежурство;
- Реагират според утвърдените процедури в ситуации на тормоз по време на дежурството;
- Докладват на училищното ръководство за всеки случай на тормоз.

3.5. Непедагогически персонал

- Полагат грижи за предотвратяване на прояви на насилие и тормоз в училищни помещения и пространства, за които отговарят;
- Познават основните принципи на действие в ситуации на тормоз и ги прилагат;
- Не допускат прояви на тормоз и насилие и съобщават при наличие на такова за тях на класен ръководител, помощник-директор, директор

4. Включване на родителите

1. На родителски срещи да се информират родителите /V – VII клас/ за резултатите от направените анкети и предприетите мерки.

2. Да се организират лектории с родителите за запознаване с различните форми на тормоз и агресия сред учениците.

3. При конкретна ситуация на агресия/тормоз да бъдат уведомени родителите на участващите ученици.

4. Да бъде потърсено съдействие от страна на родителите за разрешаване на ситуацията.

5. При разговор с родителите да се направят конкретни договорки, кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат.

6. При необходимост родителите да се насочат за консултация със специалист.

7. При желание от страна на родителите, могат да се включат в дежурства, да посещават часове и различни училищни мероприятия.

IV. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ НА УКС:

№	Дейност	Материален ресурс	Финансов ресурс	Друг ресурс
1.	Сформиране на училищен координационен съвет.			
2.	Оценка на проблема, през мнението на учениците/учителите/родителите – с помощта на стандартизиран въпросник.	Хартия за анкетни карти - листа А4 – 2 пакета	10,00 лв.	Време – 1 ЧК
3.	Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – честота, форми, резултати, последствия, налични и липсващи правила.	Таблица за отчитане.		Време – 5 дни.
4.	Запознаване на учениците със същността на тормоза, проявите и участниците в процеса.	Цветна хартия за изработване на информационни материали – 1 пакет.	7,00 лв.	Време – 1 ЧК
5.	Повишаване на квалификацията на персонала за справяне в ситуации на		300 лв. за обучение.	

	тормоз.			
6.	Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол, в зависимост от резултата от оценката на проблема.	Камери за вътрешно наблюдение	300 лв.	Дежурство на учители
7.	Разработване на процедури за реагиране в ситуации на тормоз.	Хартия за отпечатване на процедурите и разпространение.	6,00 лв.	Време – 1 ден
8.	Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз.			Време – 6 дни
9.	Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:	Цветна хартия за изработване на информационни материали – 2 пакета.	14,00 лв.	Време – 20 дни
	а) превенция на тормоза;			Време – 10 дни
	б) правата и задълженията на децата;			Време – 10 дни
10	Запознаване на децата с аспектите на насилието и начините за справяне с него.			Време – 10 дни
11.	Провеждане на индивидуални консултации с деца понасящи или извършители на тормоз.		12 лв.	Време – 1 час.
12.	Набиране на данни и анализ на профила на ученика			
	Дейности по разработване и въвеждане на защитна мрежа			
13	Разработване и приемане на правила и процедури за работа с:			Време – 5 дни
	Дете, жертва на тормоз			
	Дете, упражнило тормоз			
	Децата, които помагат и подкрепят тормоза			
	Децата наблюдатели			
14	Разработване и приемане на правила и процедури за регистриране на ситуации на тормоз, насочване към други служби и обмен на информация с други учебни и детски заведения			Време – 5 дни
15	Взаимодействие и решаване на конфликти между ученици, учители, родители и училищно ръководство.			
16	Да се създаде единен регистър за регистриране на ситуации на тормоз в			Време – 3 дни

училището. Регистърът да включва описание на ситуацията, вида тормоз, участници, наблюдатели, предприети мерки.			
---	--	--	--

V. ДЕЙНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЛИЧНИТЕ И СОЦИАЛНИТЕ УМЕНИЯ НА ДЕЦАТА :

Дейност	Отговорник	Срок
1. Посещение на изложбени зали, театрални постановки, кинопрожекции и музеи.	преподавателите, кл. ръководители	постоянен
2. Шафетни игри – състезание I и II клас; III и IV клас - ГЦОУД	учители в ГЦОУД	септември
3. „Рисунка на асфалт”- учениците от III и IV клас - ГЦОУД	учители в ГЦОУД	октомври
4. Представяне на презентации за тормоза.	УКС, Класни ръководители	ноември
5. Коледна украса на класни стаи.	УУС, Председатели на ПЕКК	декември
6. Изложба-базар на коледни подаръци и сурвачки, изработени от учениците.	Класни ръководители начален етап	декември
7. В часовете по Занимания по интереси и ФВС шафетно бягане - „Екипност и приятелство”	учителите по ФВС, учители ГЦОУД	постоянен
8. Теми за групова работа на психолога: Теми за работа в ЧК и по НП БСЧ: „Реално и виртуално насилие”; Открити уроци по проект: „В защита на нашите права”; „Моите приятели – как ги избирам и как общувам с тях”; „Безопасност в дома и навън”; „Дискусия за тормоза и агресията”; „Практически съвети за помощ на децата при справяне с училищното насилие”; „Какъв не бих желал да бъда”; Анкетни: „Въпросник за тормоза в училище”	Д. Герчева	постоянен
9. Консултативна дейност с деца, които са обект на тормоз и деца с агресивни прояви, регистрирани в Дневник за случаи на тормоз.	УКС	постоянен
10. Спорт – народна топка, баскетбол, мини-волейбол.	учители	постоянен

VI. ПРИЛАГАНЕ НА ПРЕВАНТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕДОТВЪРТЯВАНЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ

Дейност	Отговорник	Срок
1. Разговори и дискусии в час на класа по проблемите на агресията в училище между учениците, учителите и родителите.	целогодишно	кл. ръководители, ЗДУД
2. Организиране и провеждане на дежурствата на учителите и помощния персонал с оглед обхващане на местата, на които в етапа на оценка е установено, че се извършва тормоз	целогодишно	старши дежурен учител
3. Включване на учениците в дежурствата в междучасията.	септември 2025 г.	кл. ръководители

4. Изработване от всяка паралелка на правила на поведение в класната стая, коридорите, училищния двор.	октомври 2025 г.	кл. ръководители и Д. Герчева
5. Отбелязване на 16 ноември –Международния ден на толерантността, 21 ноември – Световен ден на поздравите и февруари - Ден на розовата фланелка.	ноември 2025 г.	Г. Старахилова и Д. Герчева
6. Среща на учениците по класове с младежката организация към МКБППМН.	ноември 2025 г.	ЗДУД
7. Запознаване на родителите на родителски срещи по въпроси на агресията и тормоза. Тренинги и ролеви игри	ноември 2025 г.	кл. ръководители, ЗДУД
8. Конкурс за рисунка на тема “Направих добро и търся добро”.	февруари 2026 г.	Н. Андреева, Лора Иванова
9. Включване на родителите в процеса на реализиране на всички инициативи по повод превенцията на агресията в училище.	целогодишно	кл. ръководители
10. Изработване на правила за задълженията на всички служители и работници в училището за противодействие на училищния тормоз.	септември 2025 г.	УКС
11. Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол.	октомври 2025 г.	Директор
12. Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с: а) превенция на тормоза; б) правата и задълженията на децата.	декември 2025 г.	УКС
13. Провеждане на индивидуални консултации с деца понасящи или извършители на тормоз.	целогодишно	УКС
14. Решаване на конфликти между ученици, учители, родители и училищно ръководство.		КС, класни ръководители
15. Седмица на отворените врати на Първо основно училище.	март 2026 г.	КС, класни ръководители
16. Поощряване на добрите инициативи и постъпки на ученици чрез публикации в сайта на училището и номиниране за наградата „Ученик на годината”.	май - юни 2026 г.	КС, класни ръководители

**УЧИЛИЩЕН ПЛАН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ
за учебната 2025/2026 г.**

№	Дейност	Срок	Отговорник	Забележка
1	Запознаване на педагогическия и непедagogическия персонал с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.	септември	Координационен съвет	
2	Оценка на нуждите от повишаване на педагогическите компетентности, свързани с проблемите на тормоза в училище и предложения училищната комисия по квалификационния план за подходящи форми и теми.	постоянен		
3	Осигуряване на партньорства с институции и организации, ангажирани с проблемите на децата – Местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни, Отдел „Закрила на детето“ и др. Срещи и уточнения на механизмите за взаимодействие.	септември	Ръководство, Координационен съвет, психолог	
4	Запознаване на учениците и родителите с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище по ред, определен от директора на училището.	октомври	Координационен съвет, психолог, класни ръководители	
5	Извършване от психолога на изследване и оценка на тормоза между учениците в училището	октомври	психолог, класни ръководители	
6	Анализ и обобщаване на резултатите от изследването от координационния съвет.	октомври	психолог, Координационен съвет	
7	Утвърждаване от директора на училището на единни правила за задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз, изготвени от координационния съвет. Запознаване на служителите с правилата.	октомври	директор, Координационен съвет	
8	Заседание на Училищния координационен съвет – обсъждане на мерки за превенция и преодоляване на тормоза и актуализиране на плана във връзка с установените и	октомври	директор, Координационен съвет	

	анализирани резултати от проучването.			
9	Изготвяне на табла и други нагледни материали за правила на поведение и ценности в класната стая и в училище.	октомври-ноември	класните ръководители от I до VII клас	
10	Запознаване на учениците с видовете насилие и тормоз и сформирани на групи по випуски с участието на ученически съвет, които да обсъдят проблема и да отправят предложения.	по график	Психолог, класни ръководители	
11	Провеждане на часове на класа и ученически дискусии по теми, свързани с противодействието на насилието и тормоза с цел изграждане у учениците на нетърпимост към явлението и стратегии за справяне.	По 1 тема на срок и при необходимост	Психолог, класни ръководители	
12	Организиране и провеждане на класови и общоучилищни инициативи във връзка с превенцията и противодействието на тормоза – „Ден без насилие“, „Свят без насилие“, Правата на детето и пр.	постоянен	Психолог, Координационен съвет, класни ръководители	
13	Провеждане на класови и училищни мероприятия и участие в такива на местно и национално ниво, във връзка с подготовката за мартенските празници – 1 март, 3 март, Първа пролет	февруари	Координационен съвет, психолог, класни ръководители	
14	Организиране и провеждане на конкурси, спортни състезания, творчески изяви под надслов например: „С приятелство и творчество срещу насилието“, кръгли маси и др. форуми, дискусии с представители на училищната общност – родители, ученици, педагогически и непедагогически персонал, представители на местната общност, медии и др. за обсъждане на проблемите и възможните решения.	март-април	Ръководство, Координационен съвет, психолог и класни ръководители	
15	Провеждане на повторна оценка на проблема с насилието в училище на базата на въпросник.	май	Координационен съвет, психолог, класни ръководители	
16	Анализ, обобщение и сравнение на резултатите с тези от проучването през м. октомври. Основни изводи и формулиране на предложения за следващата учебна година.	юни	Координационен съвет, психолог	
17	Годишен отчетен доклад на Координационния съвет	юни-юли	Координационен съвет, психолог	

ПРАВИЛА ЗА ДЕЙСТВИЕ В СЛУЧАИ НА ТОРМОЗ И НАСИЛИЕ СРЕД УЧЕНИЦИТЕ

Настоящите правила имат за цел прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

I. Задължения на персонала

1. Училищен координационен съвет планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на ниво училище. Обобщава предложенията на класовете и изготвя общоучилищни ценности, правила и последици. Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз. Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата. Подпомага класните ръководители с материали или консултации със специалисти, съдейства за организиране на периодични обучения на учителите по темата за насилието.

2. Председателя на Училищния координационен съвет всяка година извършва оценка на ситуацията в училище чрез анкети и я представя пред Педагогически съвет. Съхранява протоколите за докладване на случаи на насилие.

3. Класни ръководители в началото на годината провеждат занятия в часа на класа, посветени на тормоза и насилието. С помощта на учениците приемат ценности, правила и последици при прояви на насилие. Постерите/табла/ с приетите ценности, правила и последици се поставят на видно място в класната стая. Запознават учениците с процедурата за съобщаване на случаи на тормоз. Реагират при всеки опит за насилие над ученик в клас, съгласно утвърдените процедури и приетите правила и последици. За всеки инцидент или проява на насилие попълват протокол, който предават на председателя на УКС. Участват в работата на екипа, сформирани по конкретен случай на ученик от класа им. Провеждат периодично превантивни занятия по проблемите на тормоза, като могат да привличат различни специалисти, напр. от Центъра за превенция на насилието, МКБППМН и др. Информират учениците за Националната телефонна линия за деца 116 111. Информират родителите за дейностите по механизма, както и за приетите правила и процедури. Съдействат за включването им в дейностите на ниво училище.

4. Учители, които не са класни ръководители включват темата за насилието в учебни единици, при които това е възможно. Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ. Познават и използват установената система за информиране и съобщаване за случаи на тормоз над ученици. Познават правилата и последствията на класа, прилагат ги и изискват от учениците да ги прилагат.

5. Дежурни учители спазват стриктно утвърдения от директора график за дежурство. Реагират според утвърдените процедури в ситуации на насилие по време на дежурството им. Оказват съдействие на охраната при установени от тях нарушения на ученици и докладват на училищното ръководство, като попълват протокол, отразяващ инцидента.

6. Помощен персонал – Полагат грижи за предотвратяване на насилнически действия в училищните помещения, за които отговарят. Познават основните принципи на действие и ги прилагат – правила, последствия, протокол за реагиране на насилие. Не допускат прояви на насилие и съобщават за тях на класен ръководител, заместник-директор, директор.

II. Процедура за информиране и съобщаване на случаи.

За ученици – жертва на тормоз се подава сигнал при класния ръководител. Всеки класен ръководител може да договори с учениците си от класа форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз в класа. Всеки учител и служител, наблюдавал ситуация на насилие между деца, е длъжен да информира училищното ръководство чрез попълване на формата за протокол.

III. Процедури за регистриране, докладване и разглеждане на случаи на насилие и тормоз сред учениците.

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

1. Всяка ситуация на тормоз трябва да бъде регистрирана и описана в единен регистър на училището от учителя, който я е наблюдавал. За целта е утвърден „Протокол за отговор на насилие” (Приложение №1) Попълненият протокол се предава на председателя на УКС, който го съхранява. При необходимост от допълнителна работа с дете – жертва на насилие или дете, упражняващо насилие, се изготвя индивидуална работна програма с ясно разписани функции и дейности на екип от психолог, класен ръководител и родител. 2. Действия в случаи на инцидент, който поставя в риск или уврежда живота и/или здравето на ученик: учителят или служителят действат в следната последователност:

- извеждат пострадалото дете от опасната зона и оказват долекарска помощ;
- при непосредствена опасност за живота на пострадалото дете се обаждат на телефон 112;
- уведомяват веднага училищното ръководство; уведомяват класния ръководител, който от своя страна уведомява родителите/настойниците на детето; описват ситуацията писмено в протокола за отговор на насилие.

3. Действия при установяване, че дете е жертва на насилие или е в риск от такова. Всеки служител на ИОУ „Св. св. Кирил и Методий” на когото стане известно, че дете в риск се нуждае от закрила, следва незабавно да уведоми директора на училището. След проверка на случая директорът подава сигнал до Отдел „Закрила на детето”.